

Norwegian Financial Mechanism 2009-2014
Programul RO 24 „Întărirea capacității judiciare și cooperare”

Proiectul “Consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale/Strengthening the capacity of the Romanian judicial system to face new legislative and institutional challenges”

CONFERINȚĂ
privind aspecte de practică neunitară intervenite
de la intrarea în vigoare a Noului Cod penal și Noului Cod de procedură penală

București, 17 - 18 Septembrie 2015

Aula Institutului Național al Magistraturii (Bd. Regina Elisabeta, nr. 53, sector 5)

Probleme controversate privind urmărirea penală

- ✓ Interpretarea disp. art. 41 lit. a) – d) C.p.p. în cazul sesizării unice, adresată unuia dintre parchetele de la lit. b) – d).
- ✓ Momentul procesual de la care sunt aplicabile disp.art. 41 lit. c) C.p.p.
- ✓ Competența de efectuare a urmăririi penale în cazul în care în timpul unei încăierări se comite o infracțiune intenționată contra vieții, sub forma tentativei
- ✓ Competența organelor de poliție de a dispune efectuarea de acte prin comisie rogatorie națională. Refuzul organului judiciar solicitat de a pune în executare comisia rogatorie, motivat de nelegalitatea dispunerii acesteia
- ✓ Mijlocul procesual de consemnare a declarației făptuitorului și modalitatea de valorificare a ei, ulterior dispoziției de efectuare a urmăririi penale față de acesta.
- ✓ Obligatia procedurală pozitivă de a dispune continuarea urmăririi penale față de suspect atunci când există probe că acesta este autorul faptei. Loialitatea efectuării urmăririi penale.
- ✓ Competența organelor de poliție de a dispune extinderea urmăririi penale cu privire la alte persoane sau schimbarea încadrării juridic.
- ✓ Posibilitatea de a dispune extinderea acțiunii penale cu privire la alte fapte, fără a se fi dispus, anterior, extinderea urmăririi penale cu privire la acestea.

- ✓ Posibilitatea de a dispune prin același act efectuarea în continuare a urmăririi penale și punerea în mișcare a acțiunii penale.
- ✓ Oportunitatea dispunerii efectuării urmăririi penale față de o persoană, când, raportat la fapta, nu există interes pentru continuarea urmăririi penale.
- ✓ Forma consultării inculpatului anterior dispunerii renunțării la urmărirea penală
- ✓ Consecințele juridice ale nestabilirii planului de muncă pentru suspectul sau inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală.
- ✓ Procedura redeschiderii urmăririi penale în cazul respingerii acordului de recunoaștere a vinovăției și în cazul revocării ordonanței de renunțare la urmărirea penală pentru neîndeplinirea obligațiilor.
- ✓ Suportarea cheltuielilor judiciare în cazul clasării in rem a cauzei pentru că a intervenit retragerea plângerii.
- ✓ Posibilitatea aplicării disp. art. 275 alin. 1 lit. d) C.p.p. și față de făptuitor.
- ✓ Suportarea cheltuielilor judiciare în cazul în care anterior punerii în mișcare a acțiunii penale a intervenit împăcarea (distinct după cum urmărirea penală se efectua in rem sau in personam).
- ✓ Suportarea cheltuielilor judiciare în cazul renunțării la urmărire penală față de suspect.

Probleme controversate privind controlul asupra actelor și măsurilor procurorului.

Redeschiderea urmăririi penale

- ✓ Infirmarea soluției de netrimitere în judecată de către procurorul ierarhic superior, care apreciază că se impune întocmirea rechizitoriului. Procurorul care va soluționa dosarul
- ✓ Admisibilitatea plângerii adresate instanței în cazul în care procurorul ierarhic superior a schimbat doar temeiul soluției de clasare.
- ✓ Subiecții procesuali citați în procedura prev. de art. 341 C.p.p..
- ✓ Solutionarea plângerii conf. art. 341 C.p.p. în ședință publică sau în camera de consiliu.
- ✓ Participarea procurorului la judecarea plângerii împotriva soluției.
- ✓ Admisibilitatea cererii de administrare a probelor în procedura soluționării plângerii de către judecătorul de cameră preliminară.
- ✓ Procedura analizei legalității administrării probelor în cazul plângerii a cărei admitere este urmată de judecarea cauzei.
- ✓ Posibilitatea de a critica în plângerea adresată judecătorului de cameră preliminară alte dispoziții din ordonanța procurorului decât cele de netrimitere în judecată.

- ✓ Posibilitatea judecătorului de a dispune schimbarea temeiului soluției de clasare, în cazul în care petentul solicită expres continuarea urmăririi penale.
- ✓ Posibilitatea instanței de înlocuire a soluției de renunțare la urmărirea penală cu soluția de clasare.
- ✓ Soluția judecătorului de cameră preliminară în cazul în care, după sesizarea sa cu plângere împotriva soluției procurorului, procurorul ierarhic superior admite (cu depășirea termenului legal de soluționare) plângerea și dispune infirmarea soluției
- ✓ Soluția dată în cazul în care petentul declară că plângerea nu a fost formulată de către el.
- ✓ Suportarea cheltuielilor judiciare în cazul respingerii plângerii împotriva soluției
- ✓ Încheierea prin care se soluționează plângerea împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată.
Pronunțare
- ✓ Admisibilitatea contestației împotriva hotărârii prin care a fost respinsă plângerea împotriva soluției de netrimitere în judecată și procedura de judecată a acesteia
- ✓ Legalitatea redeschiderii urmăririi penale de către prim-procurorul unui parchet devenit incompetent să soluționeze cauza
- ✓ Instanța competentă să dispună confirmarea atunci când redeschiderea urmăririi penale se dispune de un parchet devenit incompetent.
- ✓ Necesitatea confirmării de către instanță a ordonanței prin care a fost infirmată o soluție de neîncepere a urmăririi penale ori de clasare fără ca urmărirea penală să fie începută
- ✓ Necesitatea confirmării redeschiderii urmăririi penale de către judecător în cazul în care aceasta s-a dispus de către procurorul ierarhic superior în procedura plângerii împotriva soluției.
- ✓ Necesitatea confirmării redeschiderii urmăririi penale în cazul revocării soluției de renunțare la urmărirea penală, pentru neîndeplinirea obligațiilor de către suspect sau inculpat
- ✓ Aplicabilitatea dispozițiilor art. 335 alin. 4 C. proc. pen. în cazul soluțiilor de încetare a urmăririi penale și scoatere de sub urmărire penală, infirmate ulterior datei de 1 februarie 2014
- ✓ Aplicabilitatea prevederilor art. 335 alin. 4 C. proc. pen. în cazul redeschiderii urmăririi penale în condițiile art. 335 alin. 5 C. proc. pen.
- ✓ Necesitatea confirmării redeschiderii urmăririi penale în cazul soluțiilor dispuse potrivit C.p.p. anterior, în cauzele în care urmărirea penală se efectuase doar in rem, în cazul în care procurorul ierarhic superior schimbă doar temeiul soluției de clasare.

Aspecte controversate privind procedura în camera preliminară

- ✓ Incompatibilitatea judecătorului de camera preliminară care a respins cererile și excepțiile formulate de a se pronunța în cauză după admiterea contestației formulate potrivit art. 347 C.p.p.
- ✓ Admisibilitatea cererii de strămutare în camera preliminară
- ✓ Asistența juridică a inculpatului în faza camerei preliminare, în alte cazuri decât cele prevăzute de art. 90 C.p.p.
- ✓ Natura termenelor de 20 de zile, 10 zile și 5 zile prevăzute în procedura camerei preliminare.
- ✓ Comunicarea și către subiecții procesuali sau doar către procuror a cererilor și excepțiilor formulate de inculpat.
- ✓ Comunicarea rechizitoriului doar către inculpat sau către toate părțile.
- ✓ Valoarea răspunsului formulat de procuror potrivit art. 344 alin. (4) C.p.p., față de decizia CCR nr. 641/2014
- ✓ Sfera persoanelor citate în procedura camerei preliminare (toate părțile sau doar cele care au formulat cereri și excepții).
- ✓ Competența de soluționare a cererilor privind măsurile preventive formulate în cursul urmăririi penale și înregistrate pe rolul JDL, dacă până la soluționarea acestora dosarul cu rechizitoriu s-a înregistrat pe rolul JCP
- ✓ Posibilitatea de a invoca excepții direct în fața judecătorului de cameră preliminară, fără a le invoca anterior în scris. Procedura de soluționare a acestora (în ședința în care au fost formulate sau cu acordarea unui termen pentru ca cei interesați să formuleze răspunsuri.
- ✓ Obligația judecătorului de cameră preliminară de a stabili un termen de judecată în cazul în care nu au fost formulate cereri și excepții.
- ✓ Posibilitatea declinării competenței de către judecătorul de cameră preliminară, fără a comunica excepția procurorului și fără a o pune în discuția părților
- ✓ Posibilitatea invocării neregularităților actului de sesizare din oficiu. Sfera neregularităților (privind strict forma actului de sesizare sau și acte anterioare – IUP/PMAP).
- ✓ Posibilitatea invocării din oficiu a nulității relative de către judecătorul de cameră preliminară.
- ✓ Posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a exclude probe atunci când criticile vizează încheieri ale judecătorului de drepturi și libertăți de incuviințare/autorizare/confirmare a acestora.
- ✓ Excluderea declarațiilor martorului în condițiile art. 118 C.p.p.

- ✓ Natura actului prin care procurorul remediază neregularitățile actului de sesizare și comunică judecătorului menținerea dispoziției de trimitere în judecată. Obligativitatea verificării legalității și temeiniciei acestuia de către procurorul ierarhic superior.
- ✓ Ipoteze de restituire a cauzei la parchet:
 - Nelegala preluare de către parchetul ierarhic superior;
 - Nelegala punere în mișcare a acțiunii penale cu încălcarea art. 10 alin. 2 NCP;
 - Reținerea provocării
 - Efectuarea ansamblului urmăririi penale în rem (toți martorii audiați, toate persoanele vătămate, efectuate percheziții domiciliare în urma cu mai mult timp) pentru o perioadă îndelungată de timp, fără reaudieri și încuviințare de probe solicitate de apărare după continuarea efectuării urmăririi penale față de suspect;
 - Neremedierea actului de sesizare potrivit mențiunilor din încheierea JCP;
 - Nepunerea în mișcare a acțiunii penale pentru infracțiunile pentru care s-a dispus trimiterea în judecată.
- ✓ Călea de atac împotriva încheierii prin care au fost soluționate cererile și excepțiile formulate în procedura camerei preliminare.
- ✓ Călea de atac împotriva încheierii prin care s-a constatat că nu au fost formulate excepții și s-a dispus începerea judecății, dacă procedura a fost viciată

Judecător Mihai Udroi
Procuror Marian Drilea
Procuror Alexandra Sinc